

РЕЙ БРЕДЪРИ МЪЖЪТ ОТ ГОРНИЯ ЕТАЖ

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

Спомняше си как нещо и внимателно баба бъркаше в разпорения корем на пилето и изваждаше криещите се там чудеса — влажните лъскави плетеници на миришещите на месо черва, мускулестата бучка на сърцето, воденичката със зрънцата в нея. Колко спретнато и хубаво разпорваше пилето и пъхаше в него малката си пълна ръчичка, за да го лиши от отличията му. Те щяха да бъдат разделени — някои щяха да попаднат в тенджерата с вода, а други — увити в хартия и хвърлени по-късно на кучето. После идваше ред на ритуала на препарирането — натъпкването на птицата със стар накиснат хляб и зашиване с бърза блестяща игла, шев след шев.

Това бе едно от най-завладяващите зрелища за единайсетгодишния Дъглас.

Беше наброил общо двацет ножа в различните скърцащи чекмеджета на магическата кухненска маса, от които баба му — стара побеляла вещица с миловидно лице — вадеше инструментите за своите чудеса.

Дъглас трябваше да стои мирен. Можеше да стои от другата страна на масата и да наблюдава, подал луничавия си нос над ръба, но не биваше да говори, за да не попречи на заклинанието. Беше истинско чудо, когато баба размахваше сребърните солници над птицата и я поръсваше с прах от мумии и индиански кости, а беззъбата ѝ уста тихо мърмореше някакви тайнствени стихове.

— Бабо — наруши най-сетне мълчанието Дъглас. — И аз ли съм такъв вътре? — И посочи пилето.

— Да — каза баба. — Малко по-подреден и представителен, но иначе същият...

— И нещо *повече* — добави Дъглас, горд с червата си.

— Да — съгласи се баба. — И нещо *повече*.

— Дядо пък има още *повече*. Коремът му е толкова голям, че може да опира лактите си на него.

Баба се засмя и поклати глава.

— А Люси Уилямс, която живее надолу по улицата, тя...

— Тихо, дете! — викна баба му.

— Но тя има...

— Няма значение какво има! Това е различно.

— Но *тя* защо е различна?

— Някой ден ще долети игла — водно конче и ще ти зашие устата — строго рече баба.

Дъглас помълча малко, после попита:

— Бабо, а откъде знаеш, че и аз отвътре съм същият?

— О, я бягай оттук!

На вратата се звънна.

Докато тичаше по коридора, видя през стъклото сламена шапка. Звънецът продължаваше да звъни. Дъглас отвори.

— Добро утро, дете, стопанката у дома ли е?

Студени сиви очи се взираха от дългото гладко лице с цвят на орех. Мъжът бе висок, слаб и носеше куфар, малко куфарче и чадър под мишница. Тънките му пръсти бяха облечени в дебели сиви ръкавици, а на главата си имаше ужасно нова сламена шапка.

Дъглас отстъпи.

— Заета е.

— Бих искал да наема стаята на горния етаж, както пише в обявата.

— Имаме десет квартиранти, всичко е заето. Вървете си!

— Дъглас! — Баба се бе материализирала зад него. — Здравейте — каза на непознатия. — Не обръщайте внимание на хлапето.

Без да се усмихва, мъжът сковано пристъпи вътре. Дъглас го гледаше как изкачва стълбите и чу как баба изрежда удобствата на стаята. Не след дълго тя забърза надолу по стълбите, за да натовари Дъглас с бельо от килера и да го прати на бегом при квартиранта.

Дъглас спря на прага. Стаята бе странно променена, и то само защото в момента там се намираще непознатият. Крехка и ужасна, сламената шапка лежеше на леглото, а чадърът бе опрян на стената като мъртъв прилеп с прибрани черни криле.

Примигна към чадъра.

Непознатият стоеше наред стаята, дълъг-предълъг.

— Ето! — Дъглас хвърли чаршафите на леглото. — Обядът е точно в дванайсет, така че закъснеете ли, супата ще изстине. Баба го е определила, значи така и ще бъде!

Високият непознат отброи десет нови медни монети и ги пъкна в джоба на блузата на Дъглас.

— Ще станем приятели — мрачно рече той.

Дъглас му благодари навъсено.

— Ще ги пусна в касичката, когато ги сменя за десетаче. Събрал съм шест долара и петдесет цента за лагера през август.

— А сега трябва да се измия — каза високият непознат.

Една нощ Дъглас се бе събудил от грохота на буря. Силният студен вятър разтърсваше къщата, дъждът плющеше в прозореца. После отвън с безмълвно, ужасяващо сътресение падна мълния. Спомняше си колко страшно бе да гледа стаята и да я вижда такава непозната и ужасна в моменталните проблясъци.

Същото беше и с тази стая. Стоеше и гледаше непознатия. А стаята вече не бе същата, беше се преобразила неуловимо, защото този човек, бърз като мълния, я бе осветил със светлината си. Дъглас бавно отстъпи, когато непознатият направи крачка към него.

Вратата се затвори пред носа му.

Дървената вилица вдигна товара си — картофено пюре — и се спусна празна. Господин Кобърман (така се казваше) си бе донесъл дървена вилица, дървен нож и дървена лъжица, когато баба повика всички на обяд.

— Госпожо Споулдинг — тихо каза той, — това са собствените ми прибори; моля, слагайте ми тях. Днес ще обядвам, но от утре ще идвам само за закуска и вечеря.

Баба шеташе напред-назад, носеше димящи супници и боб и картофено пюре с надеждата да впечатли новия квартирант, а Дъглас седеше и дрънкаше със сребърната вилица по чинията — беше забелязал, че това дразни господин Кобърман.

— Зная един фокус — каза Дъглас. — Гледайте.

Дръпна с нокът един зъб на вилицата. Започна да посочва с пръст различни части на масата, сякаш беше вълшебник. Там, където сочеше, се чуваше вибрирането на вилицата, подобно на гласа на някакъв метален елф. Прост номер, разбира се. Тайно допираше дръжката на вилицата в масата. Вибрацията сякаш идваше от дървото. Бе доста ефектно.

— Там, там, *там!* — възкликна радостно Дъглас и отново дръпна вилицата. Посочи супата на господин Кобърман и звукът се разнесе от нея.

Ореховото лице на господин Кобърман стана твърдо и ужасно. Той рязко отблъсна чинията. Устните му трепереха. Отпусна се назад в

стола си.

Появи се баба.

— Какво става, господин Кобърман?

— Не мога да ям тази супа.

— Защо?

— Защото вече се нахраних и не мога повече. Благодаря ви.

Господин Кобърман излезе от стаята, като гледаше свирепо.

— Казвай веднага какво си направил — рязко се обърна баба към Дъглас.

— Нищо. Бабо, той защо яде с дървени лъжици?

— Не е твоя работа! А и не ти ли е време да тръгваш на училище?

— След седем седмици.

— О, Господи — каза баба.

Господин Кобърман работеше нощем. Всяка сутрин в осем се връщаше загадъчно, поглъщаше нищожната закуска и спеше беззвучно в стаята си през целия горещ ден, след което вечеряше обилно с всички останали квартиранти.

Заради този негов режим на спане и будуване Дъглас трябваше да пази тишина. Това бе непоносимо. И затова, когато баба отиваше да пазарува, Дъглас маршируваше нагоре-надолу по стълбите, биеше барабан, тупкаше с топки, крещеше по три минути без прекъсване пред вратата на господин Кобърман или пускаше водата в тоалетната седем пъти поред.

Господин Кобърман не реагира нито веднъж. Стаята му бе тиха и тъмна. Не се оплакваше. Не се чуваше нито звук. Просто продължаваше да спи. Това бе много странно.

Дъглас усещаше как чисто белият пламък на омразата се надига в него и гори с постоянна, неизменна прелест. Сега стаята се бе превърнала в Страната на Кобърман. Някога, когато в нея живееше госпожица Садлоу, тя бе ярка и цветна. А сега изглеждаше сурова, гола, студена, чиста, ужасно подредена, чужда и чуплива.

На четвъртата сутрин Дъглас се качи горе.

Между първия и втория етаж имаше голям, огрян от слънцето прозорец, съставен от петнайсетсантиметрови парчета оранжево, лилаво, синьо, червено и виненочервено стъкло. През вълшебните

утрини, когато слънчевите лъчи падаха през него върху площадката и пълзяха по парапета, Дъглас стоеше като омагьосан тук и разглеждаше света през разноцветните стъкла.

Син свят, синьо небе, сини хора, сини коли по улиците, сини подтичващи кучета.

Премести се. Светът бе станал кехлибарен! Две лимоновожълти жени се плъзнаха край него, досущ като дъщерите на Фу Манчу! Дъглас се изкиска. През това стъкло дори слънчевата светлина изглеждаше по-златиста.

В осем сутринта господин Кобърман се появи на тротоара. Връщаше се от работа, окачил чадъра на лакътя си. Сламената му шапка сякаш бе залепена за главата му с гел.

Дъглас отново смени стъклата. Господин Кобърман бе червен човек, вървящ в червен свят с червени дървета, червени цветя и... и още нещо.

Нещо, свързано с... господин Кобърман.

Дъглас присви очи.

Червеното стъкло *правеше* нещо с господин Кобърман. С лицето, с костюма, с ръцете му. Дрехите му сякаш се топяха. В един ужасен миг Дъглас почти повярва, че може да вижда *вътре* в него. И видяното го накара да се притисне още по-силно към малкото червено стъкълце.

Точно тогава господин Кобърман погледна нагоре, видя го и вдигна чадъра си, сякаш замахваше да го удари. Изтича бързо през червената градина до входната врата.

— Млади човече! — извика той, докато тичаше нагоре по стълбите. — Какво правите?

— Просто гледам — смутено отвърна Дъглас.

— И това е всичко, така ли? — викна господин Кобърман.

— Да, сър. Гледам през стъклата. Виждам какви ли не светове. Сини, червени, жълти. Всички различни.

— Какви ли не светове, така значи! — Господин Кобърман погледна стъклата с преbledняло лице. После се овладя. Избърса лице с кърпата си и се разсмя насила. — Аха. Какви ли не светове. Всички различни.

Продължи към стаята си.

— Давай, играй си.

Вратата се затвори. Коридорът опустя. Господин Кобърман се бе прибрал.

Дъглас сви рамене и си избра ново стъкло.

— Я, всичко е лилаво!

След половин час, докато си играеше в пясъчника зад къщата, Дъглас чу трясък и звън. Скочи.

Миг по-късно на задната веранда се появи баба. В ръката ѝ трепереше старият ремък за бръснача.

— Дъглас! Колко пъти съм ти казвала да не тупкаш с топката по стената! Ох, иде ми да заплача!

— Но аз си седях тук! — запротестира той.

— Ела да видиш какво си направил, лошо момче!

Големите цветни стъкла на прозореца лежаха натрошени в пъстър хаос на площадката. Баскетболната му топка се мъдреше сред останките.

Преди още да успее да каже, че е невинен, получи десетина жилещи удара по дупето. Както и да се мъчеше да се скрие, ремъкът успяваше да го намери и удряше отново, без да обръща внимание на писъците му.

По-късно, скрил ума си в пясъка като щраус, Дъглас раздухваше ужасните си болки. Знаеше кой е хвърлил топката. Мъж със сламена шапка, твърд чадър и студена сива стая. Да, да, да. Сълзите се стичаха по бузите му. Само почакай. Само *почакай*.

Чу как баба събира счупените стъкла. Изнесе ги навън и ги изхвърли в контейнера за боклук. Сини, розови и жълти метеори проблеснаха и изчезнаха.

Когато тя си отиде, тихо хленчещият Дъглас стана да прибере три парчета от необикновеното стъкло. Господин Кобърман не харесваше цветни прозорци. Значи това — парчетата звъннаха в ръката му — си струва да се запази.

Всеки ден дядо се връщаше от редакцията на вестника си в пет часа, малко преди квартирантите. Когато бавните му тежки стъпки отекваха в коридора и дебелият махагонов бастун започваше да тропа по дъските, Дъглас тичаше да прегърне големия корем и да поседи на дядовото коляно, докато той четеше вечерния вестник.

— Здравей, дядо!

— Здравсти там долу!

— Днес баба ряза пилета. Беше интересно да се гледа — каза Дъглас.

Дядо продължи да чете.

— Пилета. Втори път за тази седмица. Същинска птичарка. А на теб ти харесва да гледаш как ги корми, а? Хладнокръвен дребосък! Ха!

— Просто съм любопитен.

— И още как — намръщи се дядо. — Помниш ли онзи ден, когато младата дама беше убита на гарата? Ти просто се приближи и заразглежда кръвта и всичко останало. — Той се разсмя. — Странна птица си. Остани си такъв. И никога през живота си не се бой от нищо. Сигурно си го прихванал от татко си, нали е военен и тъй нататък, а ти беше тъй близък с него, преди да дойдеш да живееш тук миналата година.

Дядо отново се зачете във вестника си.

Последва дълго мълчание.

— Дядо?

— Да?

— А може ли човек да няма сърце, дробове или стомах, но въпреки това да си ходи насам-натам, съвсем жив?

— Би било чудо — избоботи дядо.

— Нямам предвид това... чудо. Искам да кажа, ами ако е съвсем различен отвътре? Не като мен.

— Е, тогава няма да е съвсем човек, нали така, момче?

— Сигурно не, дядо. Дядо, а ти имаш ли сърце и дробове?

Дядо се разсмя.

— Ами, честно казано, *не зная*. Никога не съм ги виждал. Никога не са ми правили рентгенова снимка, никога не съм ходил на лекар. Може пък да съм плътен като картоф, кой знае.

— А аз имам ли стомах?

— Имаш, и още как! — викна баба от вратата на гостната. — Нали го храня. И дробове си имаш — така силно крещиш, че и мъртвец можеш да събудиш. Имаш и мръсни ръце, марш да ги измиеш! Вечерята е готова. Дядо, хайде. Дъглас, марш!

Дори дядо да смяташе да продължи странния им разговор, потокът бързащи надолу квартиранти го лиши от тази възможност.

Закъснееше ли вечерята и с една минута, баба и картофеното пюре щяха веднага да станат на бучки.

Квартирантите се смееха и си приказваха на масата — единствено господин Кобърман бе мрачен и мълчалив, — но утихнаха, когато дядо прочисти гърлото си. Няколко минути той говори за политика, след което премина на друга интересна тема — странните смъртни случаи в последно време.

— Това е достатъчно, за да накара един стар вестникар да наостри уши — каза той и ги изгледа. — Ето например младата госпожица Ларсън, която живееше отгатък дерето. Намерили я мъртва преди три дни, без видими причини за смъртта, цялата покрита със странни татуировки и с такова изражение, от което би се разтреперил и Данте. А другата млада дама, как ѝ беше името? Уайтли? Тя пък изчезнала напълно *безследно*.

— Такива работи стават непрекъснато — обади се с пълна уста гаражният техник господин Бриц. — Да сте виждали някога досиетата на Службата за изчезнали? Ей толкова дълги са — показва той. — И никой не знае какво се е случило с повечето от тях.

— Някой да иска още гарнитура? — Баба разпределяше справедливо пилешките вътрешности. Дъглас гледаше и размишляваше за това как пилетата имат два вида вътрешности — създадени от Бог и създадени от Човек.

Ами ако са *три* вида?

Е?

Защо пък не?

Разговорът продължи за загадъчните смъртни случаи на този и онзи, и — а, да, помните ли как миналата седмица Марион Барсъмиън умря от сърдечен пристъп? Но смъртта ѝ сигурно няма връзка с останалите. Или пък има? Вие сте луд! Стига де, трябва ли да се говори по тези теми на маса? Така де...

— Кой знае — каза господин Бриц. — Може пък в градчето да има вампир.

Господин Кобърман спря да яде.

— През хиляда деветстотин дваисет и седма? — обади се баба. — Вампир? О, я стига.

— Че защо не — каза господин Бриц. — Убиват ги със сребърни куршуми. Всъщност с каквото и да е, само да е сребърно. Вампирите *ненавиждат* среброто. Чел съм го навремето в някаква книжка. Да, точно така.

Дъглас погледна към господин Кобърман, който се хранеше с дървени ножове и вилици и държеше в джоба си само медни монети.

— Не си струва да разсъждаваме за неща, които са ни познати само по име — каза дядо. — Ние не знаем какво представлява един хобгоблин, вампир или трол. Може да е какво ли не. Не можем да ги разпределим по категории, да им лепнем етикети и да кажем — тези се държат така и така, онези — иначе. Би било глупаво. Та те са хора. Хора, които правят едно или друго. Да, точно така — хора, които правят едно или друго.

— Извинете — каза господин Кобърман, стана и тръгна на вечерната си разходка до работата си.

Звезди, луна, вятър, тиктакане на часовник и звън на будилник на разсъмване, и ето че настъпва ново утро и господин Кобърман се появява по тротоара на връщане от нощната си работа. Дъглас се правеше на малък механизъм на пружина и го наблюдаваше с внимателните си очи-микроскопи.

По обед баба отиде до бакалията.

Както винаги, когато останеше сам, Дъглас крещя цели три минути пред вратата на господин Кобърман. Както винаги, реакция нямаше. Мълчанието бе ужасяващо.

Изтича долу, взе шперца, една сребърна вилица и трите парчета цветно стъкло, които бе запазил от счупения прозорец. Пъхна ключа в ключалката и бавно отвори вратата.

Стаята бе полутъмна, завесите бяха спуснати. Господин Кобърман лежеше по пижама върху чаршафите и дишаше леко. Не помръдваше. Лицето му бе съвсем неподвижно.

— Здравейте, господин Кобърман!

Безцветните стени отразяваха равномерно дишане на мъжа.

— Господин Кобърман, здравейте!

Дъглас приближи, като тупкаше бейзболна топка. Извика. Пак без реакция.

— Господин Кобърман!

Наведе се над него, извади сребърната вилица и бодна спящото лице.

Господин Кобърман трепна. Чертите му се изкривиха. Изстена.

Реакция. Добре. Страхотно.

Дъглас извади от джоба си парче синьо стъкло. Погледна през него и се озова в синя стая и син свят, напълно различен от познатия му. Толкова различен, колкото бе и червеният. Сини мебели, синьо легло, син таван и стени, сини дървени прибори за хранене върху синьо бюро и мрачните тъмносини лице, ръце и повдигащи и спускащи се гърди на господин Кобърман. А също...

Очите на господин Кобърман бяха широко отворени и се взираха в него с гладен, мрачен поглед.

Дъглас отскочи и свали синьото стъкло.

Очите на господин Кобърман бяха затворени.

Отново синьото стъкло — отворени. Без него — затворени. Със стъкло — отворени. Без — затворени. Ама че работа. Дъглас експериментираше, разтреперан от възбуда. През стъклото очите сякаш се взираха гладно и алчно през затворените клепачи. Без стъклото си бяха съвсем затворени.

А тялото му...

Пижамата на господин Кобърман се стопи. Синьото стъкло действаше по някакъв такъв начин. А може пък да беше самата пижама, само защото беше *облечена* от господин Кобърман. Дъглас извика.

Гледаше през корема на господин Кобърман, *вътре* в него!

Господин Кобърман бе плътен.

Или почти плътен.

Вътре в него имаше странни неща със странни размери.

Дъглас остана сигурно пет минути напълно сащисан, мислеше си за сините светове, червените светове, жълтите светове, които съществуваха заедно като отделните стъкла на големия прозорец на стълбището. Един до друг, разноцветни стъкла, различни светове. Всичките различни — самият господин Кобърман го бе казал.

Значи ето защо бе счупен прозорецът.

— Господин Кобърман, събудете се!

Никакъв отговор.

— Господин Кобърман, къде работите нощем? Господин Кобърман, къде работите?

Лекият ветреца раздвижи завесата на синия прозорец.

— В червен свят, в зелен или в жълт, господин Кобърман?

Навсякъде цареше синя стъклена тишина.

— Чакайте — каза Дъглас.

Слезе в кухнята, отвори голямото скърцащо чекмедже и извади най-големия и най-остър нож.

Съвсем спокойно излезе в коридора, качи се обратно по стълбите, отвори стаята на господин Кобърман, влезе и затвори вратата, стиснал ножа.

Когато Дъглас влезе в кухнята и сложи нещо на масата, баба проверяваше коричката на пая.

— Бабо, какво е това?

Тя му хвърли един бърз поглед над очилата.

— Не зная.

Беше квадратно като кутия и еластично. Оранжево. Към него бяха прикрепени четири сини тръбички с правоъгълно сечение. Миришеше странно.

— Бабо, виждала ли си подобно нещо?

— Не.

— Така си и знаех.

Остави го на масата и излезе. След пет минути се върна с нещо друго.

— Ами *това*?

Сложи на масата розова верижка с лилав триъгълник в единия край.

— Стига си ми досаждал — каза баба. — Най-обикновена верижка.

Следващия път и двете му ръце бяха пълни. Пръстен, квадрат, триъгълник, пирамида, правоъгълник и... разни други фигури. Всички до една гъвкави, еластични, сякаш направени от желатин.

— Това не е всичко — каза Дъглас, докато ги оставяше на масата. — Там има още много.

— Да, да — отсъстващо рече баба, без да се откъсва от работата си.

— Греша, бабо.

— За кое?

— За това, че хората отвътре са еднакви.

— Стига си говорил глупости.

— Къде ми е касичката?

— На лавицата, където си я остави.

— Благодаря.

Изтопурка в гостната за прасето-касичка.

Дядо се прибра от работа в пет следобед.

— Дядо, ела горе.

— Разбира се, синко. Защо?

— Искам да ти покажа нещо. Не е много приятно, но е интересно.

Дядо се позасмя и тръгна след внука си към стаята на господин Кобърман.

— Баба не трябва да разбира за това. Няма да ѝ хареса — каза Дъглас и отвори широко вратата. — Виж.

Дядо ахна.

Следващите няколко часа Дъглас запомни за цял живот. Следователят стоеше с помощниците си над съблеченото тяло на господин Кобърман. Долу баба питаше някого: „Какво става горе?“, а дядо казваше с треперещ глас: „Ще взема Дъглас на дълга ваканция, за да забрави цялата тази гадост. Гадост, ама че гадост!“

— Какво му е лошото? — попита Дъглас. — Не виждам нищо нередно. Не ми е зле.

Следователят потръпна.

— Кобърман е мъртъв, ясно е.

Помощникът му се потеше.

— Видяхте ли онези *неща* в тенджерите и опаковъчната кутия?

— Боже мой. Да, видях ги. Господи!

— Исусе Христе.

Следователят отново се наведе над тялото на господин Кобърман.

— Момчета, по-добре това да си остане тайна. Това не е убийство. А милосърдие от страна на момчето. Бог знае какво можеше да се случи иначе.

— Какво тогава е Кобърман? Вампир? Чудовище?

— Може би. Не зная. Нещо... Не е човек. — Следователят сръчно прокара ръка по шева.

Дъглас бе горд от работата си. Доста се бе постарал. Бе наблюдавал внимателно баба и бе запомнил всичко. Иглата, конца и всичко останало. Общо взето, господин Кобърман по нищо не отстъпваше на което и да е пиле, пратено в адската пещ от баба.

— Чух момчето да казва, че Кобърман останал жив дори след като всички онези *неща* били извадени от него. — Следователят погледна към триъгълниците, верижките и пирамидите в тенджерите с вода. — Продължавал да *живее*. Господи.

— Момчето ли е казало това?

— Да.

— Тогава какво е *убило* Кобърман?

Следователят извади няколко нишки от шева и каза:

— Това...

Слънчевите лъчи проблеснаха студено в полуотворената съкровищница; шест долара и шейсет цента в сребърни монети, натъпкани в гръдния кош на господин Кобърман.

— Бих казал, че Дъглас е направил доста добра инвестиция — каза следователят и бързо заши плътта над „пълнежа“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.